

Täysistunto

Torstai 11.6.2026 klo 16.00—23.04

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 114/2026 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakoh-
tien jälkeen. — Edustaja Kemppi, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.03 **Hilkka Kemppi kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tämähän on laki maatalouden energiaveron lisäpalautuksesta. Kyse on tuottajille maksettavasta energiaveron lisäpalautuksesta, jonka määrä on noin neljä senttiä per litra. Siis keskiverroin sellaisella tilalla, jossa tila käyttää noin 10 000 litraa polttoöljyä vuodessa, lisäpalautus voisi olla noin 400 euroa. Tämä on hyvä laki, tämä on hyvä muutos, tämä on parannus, ja kannatan ja keskusta kannattaa tätä vahvasti, mutta mittakaava ei ole riittävä. On tosiasia, että Iranin sota on nostanut nopeasti erityisesti polttoaineiden ja lannoitteiden hintoja. Tämä on aiheuttanut jo vaikeuksia aivan kuljetusalalla ja maataloudessa. Keskusta vetosi jo riihen alla siihen, että tehdään nyt riittävä kriisipaketti, jotta voidaan turvata suomalainen ruuantuotanto, tuo meidän suomalaisten kulta ja turvallisuuden kannalta aivan keskeinen edellytys.

On hyvä muistaa, että viime kaudella maatalouden kustannuskriisiin vastattiin lähes 400 miljoonan euron kriisipaketilla. Nyt mittakaava on hyvin erinäköinen. Kriisiin vastaaminen määräaikaisella tukiohjelmalla olisi ollut todellakin paikallaan, ja tähän keskustalla oli useita esityksiä, esimerkiksi maatalouden määräaikainen kiinteistöverovapaus ja lannoitteiden kustannustuki. Kannatan tätä esitystä täydestä sydämestäni. Haluan pitää huolta suomalaisesta ruuasta, mutta toivon, että otatte nämä muut esitykset huomioon, kun valmistelite jatkoa — nimittäin tilanne tuolla tiloilla tuottajien keskuudessa on käymässä ahtaaksi kustannusten noustessa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mehtälä, olkaa hyvä.

17.05 **Timo Mehtälä kesk:** Arvoisa puhemies! Tämä on nyt toinen asia, jonka hallitus tuo maatalousyrittäjien tilanteen parantamiseksi. Ensimmäinenhan oli silloin hallituskauden alussa, kun maatalouden tasausvarausta nostettiin 12 500 euroa, joka sinänsä summana oli sama kuin se, että minä käyn vaimon kanssa iltapäiväkahvilla paikallisessa kahvilassa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 64/2026 vp

Mennäksemme nyt tähän esitykseen tässä on siis kyse maatalouden harjoittajille maksettavasta energiaveron lisäpalautuksesta. Sitä maksettaisiin kevyestä polttoöljystä, ja määrä olisi neljä senttiä litralta. Esitys on tietysti kannatettava mutta täysin riittämätön, ja kuvaan tämän tilanteen. Keskimääräisellä maatilalla tämä tarkoittaa 400:aa euroa — siis 400:aa euroa. Meillä kun polttoaineen kulutus on merkittävästi suurempi, polttoainekustannus kasvaa Iranin sodan myötä noin 50 000 euroa. Tämä hallituksen esitys nyt tuo meille 3 360 euron korvauksen, eli 46 000 euroa jää meidän omaksi maksettavaksi tästä polttoaineen hinnan noususta.

Kustannuskriisiin vastaaminen on hallituksella ja hallituksilla aina erityisen tärkeä asia näin akuutissa tilanteessa kuin nyt tämäkin tilanne. Siksi olisin odottanut, että hallitus olisi kehysriihessä ottanut esille tällaisia asioita, jotka ovat ihan konkreettisia ja jotka eivät vaadi kustannuksia millään tavalla, kun ne suoraan kohdistuvat maatilalle: Muun muassa tuotantorakennusten kiinteistöveron poisto. Toinen on sitten lannoitteiden kustannustuki, koska Iranin sotahan nosti sekä öljyn että lannoitteiden hintoja merkittävästi.

Viime hallituskaudella otettiin muitakin tukitoimenpiteitä käyttöön. Energiaverostahan tuli tuplapalautus. Sitten otettiin luonnonhaittakorvauksen korotus ja tukien aikaistaminen, varainsiirtoveron poisto sukupolvenvaihdostapauksessa ja Makeran pääomitus 90 miljoonalla. Hyvä hallitus, minä voin kertoa teille sen, että tällä hetkellä muun muassa salaojitusinvestoinnit ovat 80-prosenttisesti seis, kun Makeraa ei ole pääomitettu. Investointitukia salaojituksiin on myönnetty vain suurimpiin kohteisiin, ja suuri osa hakijoista on jäänyt ilman salaojitusavustustukea.

Odotan hallitukselta nyt, että tämän energiaveron palautuksen lisäksi hallitus tuo esityksiä, joilla voidaan maatilojen ahdinkoa poistaa eli tilannetta parantaa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

17.09 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Todellakin maatilojen tilanne on todella hälyttävä, kuten edustaja Mehtälä hyvin äsken kuvasi. Heidänkin tilallaan 50 000 euron lisäkustannuksista tulee 3 360 euroa palautusta. Eli meidän on eduskunnassa pikkuhiljaa ruvettava ymmärtämään, tai oikeastaan välittömästi pitää ymmärtää se, että tämä maatalouden jatkuva ahdinko pitää meidän hoitaa ja nimenomaan niin, että markkinahinnoilta...

Elintarvikemarkkinalakihan on esillä tällä hetkellä hyvin vahvasti, ja siihen tarvitaan lisäksi sitten vielä se, että esimerkiksi maatilojen tuotantorakennus- ja kiinteistövero voitaisiin poistaa kokonaan, kuten Ruotsissa on tehty, ja sitten se, että me pidämme huolen siitä, että kotimaiselle ruoalle ja siihen liittyville toiminnoille annamme niin vahvan aseman tässä yhteiskunnassa, että kaikissa tilanteissa pystymme tähän maahan elintarvikkeet järjestämään omasta maasta. Tänä levottomana päivänä, jota parhaillaan elämme, voi vaikka viikon päästä olla tilanne tuolla maailmanmarkkinoilla semmoinen, että elintarvikekauppa ei käy juuri mitenkään ja olemme täysin omillamme.

Meillähan on hyvä demonstraatio tästä muutaman vuoden takaa, kun tämä koronapandemia iski tähänkin maahan ja kaikkiin maailman maihin tavalla tai toisella. Silloinhan meillä ei ollut hengityssuojaimia. Sitten kun niitä tilattiin, niin ne hupenivat tuonne Eurooppaan matkalla tänne, ennen kuin sitten vihdoinkin markkinoiden kautta löytyi se tie, mitä kautta me saimme niitä tarvittavia hengityssuojaimia. Se olkoon varoituksena siitä, miten kaukana täällä markkinoista olemme, jos emme itse hoida tätä asiaa kuntoon.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 64/2026 vp

Ensimmäinen asia, mikä pitää tehdä, on tämän järjettömän maatalousbyrokratian purkaminen. Onhan aivan käsittämätöntä, että maanviljelijä alkaa olla niin kuin rangaistusvankei. Siitä yksi mustaa huumoria viljelevä maanviljelijä totesi, että kun vielä jalkapanta laitetaan ja seurataan, missä hän tällä tilalla kulkee, niin sitten alkaa olla täydellinen tämä hänen valvontansa, vaikka hän on aivan rehellinen mies ja on kaikki veronsa maksanut ja auttaa naapuriakin vielä ihan talkoohengessä. Tällaiseksi tämä Suomi on mennyt.

Arvoisa puhemies! Ihan oikeasti ja vakavasti toivon teiltä, arvoisat edustajakollegat, että tämä maatalouden ja maanviljelijöiden hyvinvointiasia meidän pitää panna kuntoon. Tämä ei ole minkään puolueen vika. Ei pidä osoittaa kollegaa sormella, että tämä on sinun tai sinun vikasi tai teidän tai teidän vikanne — ei, vaan tämä on meidän kaikkien yhteisvastuulla oleva asia, jota olemme hoitaneet kohtuullisen huonosti. Siihen, mitä olemme ennen tehneet, ei voida enää vaikuttaa, mutta tulevaisuuteen voimme vaikuttaa.

Tämä Euroopan unionin byrokratia tappaa tällaiset pienet maat, varsinkin kun meillä tuo virkamieskunta ja hallinto-oikeuksien tuomiot alkavat olla semmoisia, että maalaispoika ei pysy enää mukana. Ihan hirvittää, kun kaikenlaisia langettavia tuomioita tulee ja järkevät hommat on pakko lopettaa.

Joten toivon, arvoisa puhemies, että tällainen järkevä, maataloutta vahvistava ja maanviljelijöitä tukeva politiikka tässä maassa löytää tiensä maaliin, koska tällä menolla me emme voi jatkaa. Muuten tulee nälkä koko kansakunnalle, ja sitten meitä ei auta kukaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

17.12 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Hoskoselle ja myös edellisille puhujille: Olen samaa mieltä ja olemme varmaan kaikki, koko eduskunta, sitä mieltä, että meidän pitää saada tulevaisuudessakin kotimaista, puhdasta ruokaa omavaraisuus ja huoltovarmuus varmistaen, ja että alkutuottaja pystyy tuottamaan tätä ruokaa. Se on meidän kaikkien etu.

Tässä hallituksen esityksessä kysymys on maatalouden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta. Hallitus helpottaa maatalouden harjoittajien tilannetta poikkeuksellisissa olosuhteissa. Kansainväliset kriisit Ukrainassa ja Lähi-idässä ovat heijastuneet voimakkaasti energian hintoihin. Tämä hallituksen esitys osaltaan helpottaa polttoaineiden hinnannousun aiheuttamia kustannuspaineita. Maataloudessa energia on välttämätön tuotantopanos. Traktorit, kuivurit, työkoneet ja monet muut tuotannon kannalta keskeiset laitteet tarvitsevat polttoainetta riippumatta siitä, mikä maailmanmarkkinoiden tilanne kulloinkin on. Kun kustannukset nousevat nopeasti, vaikutukset kohdistuvat suoraan maatalojen kannattavuuteen ja sitä kautta kotimaisen ruuantuotannon edellytyksiin.

Hallituksen esityksessä energiaveron palautusta korotetaan määräaikaisesti vuosien 2025 ja 2026 osalta yhteensä noin 20 miljoonalla eurolla. Käytännössä palautusta korotetaan neljällä sentillä litralta. Tosiaan ei se nyt ole kovin paljon, mutta se on positiivinen asia, että yritetään parantaa tilannetta. Kyse ei ole pysyvästä tukijärjestelmän muutoksesta vaan tarkasti kohdennetusta ja ajallisesti rajatusta toimenpiteestä tilanteessa, jossa maatalouden kustannusrasitus on kasvanut merkittävästi.

Esityksen vahvuus on myös sen hallinnollinen yksinkertaisuus. Lisäpalautus voidaan maksaa olemassa olevan järjestelmän kautta ilman raskasta byrokratiaa, eikä viljelijöiden tarvitse tehdä erillistä hakemusta vuoden 2025 osalta. Tuki saadaan nopeasti sinne, missä sitä tarvitaan, ja samalla viranomaisten lisäkustannukset jäävät hyvin vähäisiksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 64/2026 vp

On tärkeää huomata, että kyse on myös huoltovarmuudesta. Kotimainen ruuantuotanto on osa Suomen kokonaisturvallisuutta. Kun turvaamme maatalouden toimintaedellytyksiä vaikeina aikoina, vahvistamme samalla koko yhteiskunnan kriisinkestävyyttä. Emme voi pitää itsestäänselvänä sitä, että ruoka tuotetaan suomalaisilla pelloilla ja suomalaisilla tiloilla. Sen eteen tarvitaan päätöksiä, jotka auttavat viljelijöitä selviytymään kustannusshokeista.

Esitys on valmisteltu EU-sääntelyn puitteissa huolellisesti siten, että energiaverodirektiivin vähimmäisverotavat ja valtion tukisäännökset täyttyvät. Näin varmistetaan, että tuki voidaan toteuttaa oikeudellisesti kestäväällä tavalla ilman epävarmuutta tuen saajille.

Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys osoittaa, että hallitus kykenee reagoimaan nopeasti muuttuneisiin olosuhteisiin ja tukemaan elinkeinoa, joka on välttämätön koko Suomen kannalta. Se vahvistaa maatalouden kannattavuutta, tukee kotimaista ruuantuotantoa ja parantaa huoltovarmuutta kustannustehokkaalla tavalla.

Talous on nyt nousemassa. Tosiaan kyllä me tiedetään hallituksessa, että maatalous tarvitsee lisätukea tulevaisuudessakin, ja sen mukaan, kun talous paranee, varmaan voimme vaikuttaa siihen. Ja vielä kerran tästä elintarvikemarkkina-alueesta, jonka tämä hallitus nyt toteuttaa, ja eduskunnassa varmaan kaikki ovat sen takana: hienoa, että tämä uudistus saatiin maaliin, koska se vaikuttaa suoraan alkutuottajan mahdollisuuksiin pärjätä paremmin ruuantuotannossa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viljanen, olkaa hyvä.

17.16 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa herra puhemies! Suomalaisia maanviljelijöitä, maailman puhtaimman ruuan tuottajia, on kohdannut ja kovin kouriin koetellut kustannusten nousun aiheuttama kriisi. Erityisesti polttoaineiden ja lannoitteiden jyrkästi nousseet hinnat ovat syösseet etenkin kasvinviljelytilojen kannattavuuden miinusmerkkiseksi, ja tämä kehitys näyttää ikävä kyllä jatkuvan.

Tämä energiaveron palautuksen korottaminen on hallitukselta hyvä toimenpide, oikeasuuntainen liike, jolla edes hieman helpotetaan kustannusten kanssa kamppailevien viljelijöiden tilannetta. Energiaveron palautusjärjestelmä on tehokas, hallinnollisesti erittäin sujuva, ja se kohdistuu melko lailla hyvin aktiiviseen ruuantuotantoon.

Tämä on siis hyvä tapa, oikea väline, mutta valitettavasti kyseinen summa on todella pieni. Tarvetta olisi huomattavasti suuremmalle tukisummalle. Tässä on kyse kokonaisuudessaan kymmenestä miljoonasta eurosta, neljästä sentistä per polttoainelitra.

Keskustan omissa vaihtoehtoissa olemme nostaneet tämänkin vaihtoehdon esille, mutta olemme nostaneet esille myös laajempaa palettia, jolla alkutuotannon ahdinkoon kyettäisiin vastaamaan. Esimerkiksi viime kaudella toteutettu kiinteistöveron vapautus olisi tehokas keino, joka kohdistuisi hyvin aktiivituotantoon investoineille tiloille, koska maataloudessa kiinteistövero maksetaan poistamattoman menojäännöksen kautta.

Arvoisa puhemies! Kiitoksia hallitukselle tästä esityksestä. Neljä senttiä litra on parempi kuin ei mitään. Toivotaan, että tämä esitys saa jatkoa, konkreettisempia toimenpiteitä, joilla suomalaisen ruuantuotannon kannattavuutta pystyttäisiin tukemaan ja vahvistamaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Siponen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 64/2026 vp

17.19 **Markku Siponen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia hallitukselle tästä esityksestä energiaveron palautuksesta. Niin kuin tässä on käytetty puheenvuoroja, se on nopea, tehokas, helppo tapa ottaa käyttöön viljelijöiden tilanteen parantamiseksi. Mutta tietenkin samaan hengenvetoon on hyvä tässä tuoda avoimesti esille, että eihän se muutama sata euroa, mitä keskimääräiselle tilalle tämä tuo apua, niitä maatalouden ongelmia isossa kuvassa korjaa.

Toinen positiivinen asia on tämä elintarvikemarkkinalaki, joka nyt on täällä eduskunnassa käsittelyssä. Myöskin siitä voi kiittää hallitusta. Tässä on tehty tämän elintarvikemarkkinalain osalta pitkäjänteistä työtä. Olikohan se edellinen vai sitä edellinen hallitus, joka toi tämän ensimmäisenä säädetyn lain tänne taloon, seuraava hallitus sitä paransi, ja nyt kun ollaan nähty, että se ei edelleenkään ole toiminut riittävästi, niin nyt tämä Orpon hallitus tekee siihen hyviä muutoksia, ja näinhän sen pitääkin toimia. Todennäköisesti seuraava hallitus vielä jatkaa sitä. Tietenkin harmittaa se, että tämä kilpailulain uudistaminen, joka myöskin oli hallitusohjelmassa, ilmeisesti on jäämässä nyt tekemättä ja sieltä kautta ei ole tulossa viljelijöille apua.

Mutta, arvoisa herra puhemies, haluan tähän loppuun nostaa vielä esille erityisesti kasvinviljelytilojen ahdingon tällä hetkellä. Tuolla Tampereella viime viikonloppuna useampi viljelijä, erityisesti sieltä Varsinais-Suomesta, josta taitaa edustaja Elomaa tulla, kävi puhumassa minulle kasvinviljelytilojen ahdingosta. Voin tunnustaa, että itsellenikin maitotilat, lihatilat ovat tutumpia, ja aion kyllä nyt kesäaikana käydä vierailemassa siellä alueella, koska kyllä se viesti oli, että heidän ongelmiaan ei ole otettu tässä talossa vakavasti — heidän ongelmiaan ei ole otettu tässä talossa vakavasti.

No, meillä täytyy olla ratkaisuja. Keskusta on esittänyt lannoitteiden kustannustukea yhtenä vaihtoehtona ja sitten tätä, jonka jo useampi edustaja nosti esille, tuotantorakennusten kiinteistöveron poistoa. Tietenkään ei pidä liiaksi katsella taaksepäin, mutta en malttanut olla katsomatta, kun tiedän, että tämä aihe on ollut esillä. Joulukuussa 2021 täällä nyt salissa istuvista edustajista edustaja Vähämäki, edustaja Elomaa, edustaja Räsänen — edustaja Junnila taisi jo tuosta poistua, samoin kuin edustaja Niemi — ajoivat tässä talossa tuotantorakennusten kiinteistöveron poistoa maataloudesta. Tietenkin nyt on hyvä esittää kysymys, onko teidän mielestänne nyt maatalouden tilanne niin hyvä, että tämä ei ole enää ajankohtainen. Jos tuntuu, että se tilanne on edelleen heikko, niin keskustalta on tulossa esitys tästä maatalouden kiinteistöveron poistosta, ja toivon, että tätä voitaisiin vielä harkita, koska tätä on käytetty muun muassa Ruotsissa. Tietenkin toivotaan, että on pitkäjänteistä työtä näiden osalta. Jos esityksiä tehdään ja ajetaan asiaa ja jos tilanne ei parane, niin otetaan asia uudelleen esille ja mietitään, olisiko tällä kertaa se hetki, että voitaisiin tämä esitys viedä eteenpäin.

Mutta sanon vielä loppuun, että kiitokset tästä energiaveron palautuksesta. Se on pieni apu mutta oikeasuuntainen toimi. Kiitokset siitä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kalli, olkaa hyvä.

17.22 **Eeva Kalli kesk:** Arvoisa puhemies! On helppo yhtyä edustaja Siposen erinomaiseen puheenvuoroon. Tässä asiassa on todella kyse ruokaturvasta, huoltovarmuudesta, turvallisuudesta, siitä, että meillä on kaikissa oloissa ruokaa niin sanotusti omasta takaa. Siksi tämä esitys on ilman muuta tervetullut, kannatettava. Kiitän hallitusta siitä, mutta samalla on todettava, että tähän kustannuskriisien tilanteeseen suhteutettuna tämä on riittämätön.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 64/2026 vp

Edellisissä puheenvuoroissa on jo tuotu ansiokkaasti esiin niitä helposti toteutettavissa olevia lisätoimenpiteitä, joilla voitaisiin tulla nyt varsin suuressa ahdingossa olevaa maataloutta vastaan. Itse tulen Satakunnasta ja tunnistan myös erittäin kouriintuntuvasti esimerkiksi erityisesti näiden kasvinviljelytilojen tilanteen. Tilanne on ollut jo useamman vuoden ajan vaikea, ja todella ahdinko sen kuin vain syvenee nyt, kun polttoaineiden ja lannoitteiden hinnat ovat olleet kovassa nousussa.

Toivonkin todella, että hallituksella olisi valmiutta nyt pikaisesti arvioida lisätoimenpiteitä ja tällaista ohjelmakokonaisuutta, toimenpidepakettia, jossa arvioitaisiin esimerkiksi tämä kiinteistöveron vähintäänkin määräaikainen poisto ja yhtenä vaihtoehtona myös tämä lannoitteiden kustannustuki, jota viime kaudellakin hyödynnettiin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heikkinen, olkaa hyvä.

17.24 **Janne Heikkinen kok:** Arvoisa puhemies! Sain Säätytalolla mahdollisuuden osallistua hallitusohjelmaneuvoitteluihin maa- ja metsätalospöydän yhtenä kokoomuksen pääneuvottelijoista. Tuon seitsemän viikon aikana ymmärsin hyvin selkeästi sen, että maatalouden kustannusten ja toisaalta maatalousyrittäjien kassakriisin ratkaisemiseen tarvitaan isoja ideoita, ainakin muutamia, mutta myös runsas määrä pieniä ideoita. Tässä usea edustaja on puheenvuoroissaan korostanut sitä, että tämä on näitä pieniä ideoita niin sanotusti. No, niitä tarvitaan, ja niitä pitää monistaa useita, jotta päästään eteenpäin.

Se, mikä ohjelmassa, joka neuvoteltiin, on ollut määrättyllä tavalla hyvää, on ollut se, että se on sisältänyt myös näitä isoja ideoita, joihinka lasken elintarvikemarkkinalain uudistamisen. Niin kuin tässä kuultiin aikaisemmin, se on osa pitkää jatkumoa ja vie oikeaan suuntaan sitä perimmäistä ongelmaa elikkä sitä, että markkinoilta pitää ehdottomasti tuottajien saada se raha. Se on ainoa kestävä tie, ja tästä noin yleensä ottaen kaikki tuntuu olevan samaa mieltä. Toki viennilläkin on sitten täydentävä rooli, mutta lähtökohtaisesti kotimaan markkina on se, millä ratkaistaan tuottajien saama oikea hinta.

Ehkä sen ohjelman tämmöistä aikansa kestävyyttäkin on punninnut se seikka, että vaikka useat keskustan edustajat ovat puheenvuoroissaan arvostelleet hallituksen tekemää politiikkaa tässä suhteessa, niin ensimmäistäkään välikysymystä kuitenkin maatalouden tilanteesta he eivät ole tällä kaudella esittäneet, mikä noin yleensä on uskottavinta silloin, kun oppositio ihan aidosti jotain kritisoi. [Suna Kymäläisen välihuuto] Eli ehkäpä tässä on tehty asioita ihan oikeallakin tavalla.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hyrkkö, olkaa hyvä.

17.26 **Saara Hyrkkö vihr:** Arvoisa puhemies! Maatalouden kannattavuudesta huolehtiminen on tärkeä asia, mutta en voi kannattaa esityksiä, jotka entisestään lisäävät yhteiskuntamme fossiiliriippuvuutta.

Jos olen ymmärtänyt oikein, tähän esitykseen liittyy myös lisätalousarvion täydennys, joka on suuruusluokaltaan samaa tasoa kuin niin ikään lisätalousarviossa oleva Metsähallituksen tuloutuksen kasvattaminen. Minusta ei ole missään määrin ongelmatonta, että luomme painetta Metsähallitukselle entisestään kasvattaa hakkuita, jotka ovat jo korkealla tasolla, ja kohdennamme tämän rahan nyt sitten tällaiseen fossiilitukeen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 64/2026 vp

Täytyy myös todeta, että aikataulu tämän esityksen käsittelylle näyttää varsin kiireelliseltä. Toivoisin hallituksen kiinnostävän jatkossa huomiota siihen, että eduskunnalla on aidosti aikaa ja mahdollisuus käsitellä tänne tuotavat esitykset huolellisesti.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kiuru, Pauli, olkaa hyvä.

17.27 **Pauli Kiuru kok:** Arvoisa herra puhemies! Näistä Metsähallituksen tuloutuksista: Tällä viikolla kysyin ministeriltä, mitä lisätalousarviossa oleva kymmenen miljoonan lisäys Metsähallituksen tuottotavoitteeseen tarkoittaa, mistä se koostuu, ja ministeri vastasi, että se koostuu puun hinnan noususta. Kysymys ei ole lisääntyvistä hakkuista tai tarpeesta lisätä hakkuita, vaan kysymys on puun hinnan nousemisesta ja siitä tulevasta lisätulosta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Siponen, olkaa hyvä.

17.27 **Markku Siponen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tässä nyt vihreiden edustaja ehkä hieman laittaa mutkia suoriksi, kun rinnastetaan. Aina tietenkin voidaan rinnastaa budjetista eri kohtia ja löytää plussia ja miinuksia, mutta nämäkään asiat nyt eivät ole täysin rinnakkaisia.

Täytyy ymmärtää kuitenkin, että tässä kohtaa — itsekin kovasti olen ajanut maatalouteen ja maaseudulle esimerkiksi biokaasua, uusiutuvaa energiaa ja niin edelleen ja tämä on keskustan linja —, tässä hetkessä, kun vielä olemme kuitenkin fossiilisesta energiasta riippuvaisia ja sitä polttoainetta iso osa tiloista joutuu käyttämään, on käytettävä niitä välineitä, millä pystytään viljelijöiden tilannetta auttamaan. En usko, että tämä tuki tai tämä ratkaisu lisää fossiilisen energian käyttöä tai sen jatkamista.

Mitä tähän Metsähallitukseen tulee, niin kyllä itsekin olen tietysti erityisen huolissani siitä, mistä on nyt paljon viestejä ympäri Suomea tullut, että näitä luontopalveluja on ajettu alas samaan aikaan, kun Metsähallituksen tuloutuksia on lisätty. Tämä on väärää politiikkaa, ja uskon, että me olemme vihreiden kanssa tästä yhtä mieltä, että hyödynnetään luontoa virkistyskäytössä ja retkeilykäytössä ja liikkumiseen ja pidetään huoli myöskin niistä palveluista siellä maakunnissa. Ne ovat tärkeitä myöskin niille alueen yrittäjille.

Sitten edustaja Heikkiselle: Kyllähän politiikassa on muitakin mahdollisuuksia esittää vaihtoehtoja kuin välikysymys. Totta kai me voimme keskustassa näitä välikysymyksiä tehdä enemmän, jos kokoomusedustaja näin toivoo, mutta me olemme esittäneet tänäänkin vaihtoehtoja. Tuotantorakennusten kiinteistövero: moni teistä vaati tätä viime kaudella, miksi ette nyt toteuta sitä? Tai tämä lannoitteiden kustannustuki, tai mihin unohtui kokoomusministeriltä kilpailulain uudistaminen maataloustuottajien hyväksi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hyrkkö, olkaa hyvä.

17.29 **Saara Hyrkkö vihr:** Arvoisa puhemies! Täytyy kuitenkin todeta, että on aina arvovalinta, mihin rahaa käytetään: tuetaanko fossiilisista irtautumista vai kenties niiden piirissä pysymistä ja riippuvuuden jatkumista. Kuten edustaja Siponen totesi, nämä Metsähallituksen retkeilyalueisiin kohdistuneet leikkaukset ovat todella lyhytnäköisiä. Suomalaiset ovat niistä varsin pöyristyneitä, ja toivoisin todella, että hallitus esimerkiksi tämän Metsähallituksen tuloutuksen kasvattamisen sijaan käyttäisi ne rahat sinne Metsähallituksen retkeily- ja luontopalveluiden vahvistamiseen ja ylläpitämiseen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 64/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heikkinen, olkaa hyvä.

17.30 **Janne Heikkinen kok:** Arvoisa puhemies! On päivänselvää, että yhdessä vaalikaudessa ei niitä maatalouden kroonisia ongelmia saada tietenkään ratkaistua, ja tuskin kukaan sellaista missään mielikuvatasollakaan haluaisi luoda. Ilman muuta työtä jää edelleenkin jälkeen. Siitä huolimatta olen ylpeä, että esimerkiksi Finnveran takausrooliin otettiin tälle kaudelle mukaan myös maatalous, joka on nimenomaisesti investoiville tiloille taas yksi tärkeä pieni elementti. Kun näitä monistetaan riittävän monta, niin niitten yhteisvaikutus on sitten aina parempi.

Ehkä se, mikä on ollut erikoista, on ollut se keskustan vastustus tätä yhteisöveron alenamista kohtaan, koska maatalousyrittäjille, ja nimenomaan omistajayrittäjille, joilla on tarvetta rahoittaa tulevia investointeja, kyllä sillä verokannan laskulla on heidän osaltaan kokonaisverotustakin keventävä vaikutus ja se mahdollistaa puskureitten rakentamista tulevaisuuteen. Ehdottomasti järkevä ja jälleen yksi iso uudistus, joka koskettaa maatalousyrittäjiä. Tästä voi olla ylpeä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kalli, olkaa hyvä.

17.31 **Eeva Kalli kesk:** Puhemies! Edustaja Heikkiselle toteaisin, että todella toivon, että kävisitte tiivistä keskustelua nyt kasvinviljelijöiden kanssa, niin että varmistaisitte sen, että olisi yhteinen ymmärrys siitä tilannekuvasta, siitä todellisuudesta, jossa he elävät. Itse kun olen käynyt sitä keskustelua, niin yksikään kasvinviljelijä ei ole nostanut esiin toivetta akuutisti nyt keventää yhteisöverotusta, mutta nämä muut ehdotukset, joita täällä on tänäänkin esitetty, ovat kyllä nousseet esiin, ja siksi nyt vain halusin varmistaa, että onhan siellä käyty tiiviisti tätä keskustelua.

Varsinainen syy, miksi halusin pyytää puheenvuoron, liittyi Metsähallituksen säästöihin ja tuloutuksiin. Todella itsekin olen huolissani näistä säästöistä, joiden vaikutukset näyttäisivät nyt valuvan sinne, että esimerkiksi retkeilyalueista ei todella pystytä enää pitämään huolta. Sitä kautta on täytyntä löytää muunlaisia ratkaisuja pitää retkeilypaikoista huolta. Esimerkiksi oman kotikuntani osalta onneksi löytyi ratkaisu, jossa kunta ja yhdistykset yhteistyössä pyrkivät ainakin osin paikkaamaan niitä säästöjä, jotka aiheuttavat ongelmia retkeilyalueiden kehittämiseksi ja kunnossapidolle. Toivoisinkin siksi, että kun säästöjä tehdään, niin ajateltaisiin julkista taloutta nyt kokonaisuutena eikä siilomaisesti.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vähämäki, olkaa hyvä.

17.33 **Ville Vähämäki ps:** Kiitoksia, kunnioitettu puhemies! Täällä keskustelussa on noussut esille kasvinviljelijöiden tilanne, ja se on viesti meille kaikille siitä, että alueen viljelijöihin kannattaa ottaa yhteyttä ja kysyä, mikä se tilanne siellä tilalla on ja miten edustaja voi edistää sitä, että saadaan kuitenkin niille tuotantopanoksille katetta ja saadaan se maatalous toimimaan kannattavasti tulevinakin vuosina. Eikä se helppoa ole siellä maitopuolellakaan. Tuossa keväällä taisi olla tilanteita, että yhden viikon aikana tuli lisälasku polttonesteitten hintojen noususta eli tämä kevyt lämmitysöljy, työkoneiden polttoaine, nousi, mutta samaan aikaan myöskin maidon hinta taisi samalla viikolla laskea. Se saattoi joitinkin tilojen osalta olla useiden kymmenientuhansien kysymys viikon aikana.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 64/2026 vp

No, tässä on muutamia tukitapoja, mistä on todellakin valittu tämä neljän sentin tuki, jonka kustannus on noin kymmenen miljoonaa. Kokonaistukihan voisi olla 16,9 senttiä eli hiukan yli 40 miljoonaa, silloin palautettaisiin koko se jäljelle jäävä osuus. Tämä on tehty valintana todennäköisesti sen takia, että tämä ei valu sinne hintoihin, kuten vaikkapa lannoitteiden kustannustuki. Se valuisi liian helposti lannoitteitten hintoihin eli siis nostaisi toisella puolella sitten lannoitteitten hintoja. Sen takia tämä valinta on tehty.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mehtälä, olkaa hyvä.

17.35 **Timo Mehtälä kesk:** Arvoisa puhemies! Olemme tosiaan tärkeän asian äärellä, ja tässä on nyt hyvä muistaa nämä mittasuhteet. Tuossa edustaja Vähämäki kyllä aivan oikein toi esille nämä kustannukset, mitkä mitenkään ovat nousseet. Mutta sekin pitää muistaa esimerkiksi lannoitetuesta, siitä kustannustuesta, että lannoitteethan on ostettu jo vuosi aikaisemmin kuin se kustannustuki maksetaan, niin että se ei kovinkaan helposti hintoihin siirry.

Mutta meidän pitäisi muistaa aina näissä asioissa se, mitkä vaikutukset milläkin on. Esimerkiksi tämä polttoöljy, mistä äsken juuri kerroin, tekee meillä sen 50 000, ja lannoitepuolella silloin, kun Ukrainan sota alkoi ja käytännössä jo vuotta aikaisemmin, se tarkoitti meillä 150 000 euroa. Jos ajatellaan sitten yhteisöveroa, sen laskua, niin meillä merkitsi näillä tuloilla — kun tiedätte, että maatilat eivät hirveästi tuota tällä hetkellä — 8 000 euroa yhteisöveron alennus. Siitä osaatte vähän ottaa mittaluokkaa siihen, missä mennään.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Keskustelulle ja asian käsittelylle tässä vaiheessa varattu aika on nyt käytetty. Sikäli kun puhujalistalle jää käyttämättömiä puheenvuoroja, niin asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa muiden asiakohtien jälkeen.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.